

VALGET TIL MICKEY MOUSE PARLAMENTET

Af Asger Aamund, den 10. maj 2019

Da Margaret Thatcher for mange år siden omtalte EU-parlamentet som et 'Mickey Mouse parlament', var udtrykket ikke en tilfældig billig kliché, hun lige hev ud af det blå. Der var derimod tale om en udsøgt fornærmelse. I den engelsksprogede verden er Mickey Mouse etiketten nøje forbundet med Mickey Mouse uret. Altså det armbåndsur, vi giver til vores søn på fire år. Han elsker og beundrer sin far og vil være som han. Far har et armbåndsur, så det vil sønnen også. Han bliver lykkelig for sit fine, nye ur, hvor Mickey Mouse på urskiven viser klokken med sine to arme. Klokken er altid ti minutter i tre, for der er jo ikke noget urværk. Det er den lille dreng også ligeglad med. For han lærer først klokken i skolen nogle år senere. Han jubler: Far har et ur. Jeg har et ur. Nu er jeg ligesom far. Det var lige præcist det, Thatcher mente om EU parlamentet. Det ligner fuldstændigt et parlament, men er som lovgivende forsamling en illusion.

Det var ord, der sved i Bruxelles, og i de efterfølgende årtier fik parlamentet tilført en del nye beføjelser, så parlamentet i dag ligner et rigtigt parlament næsten til forveksling. Men det er stadig et Mickey Mouse parlament, fordi de folkevalgte medlemmer ikke har ret til at fremsætte lovforslag. Kun EU-kommissionen har 'initiativretten', som det hedder i EU-jargonen. EU-parlamentet bliver dog inddraget i lovgivningsarbejdet på mange måder. På nogle områder har parlamentet ret til at vedtage lovforslag sammen med ministerrådet, på andre områder har man vetoret og på visse områder har man kun ret til at blive konsulteret, men uden bemyndigelse. Det ville svare til, at 'initiativretten' i Danmark lå hos departementcheferne, således at folketetinget var begrænset til at vedtage eller forkaste embedsværkets lovforslag, nedlægge veto, og af og til kun bliver spurgt til råds uden autoritet. Onde tunger vil påstå, at sådan fungerer lovgivningsarbejdet på Christiansborg også i praksis, men forskellen er, at i Danmark lægger grundloven ansvaret og magten på Folketinget. I EU-traktaterne ligger magten derimod hos kommissionen, der har ansvaret for al planlægning og kontrol i unionens lovgivningsarbejde.

Bortset fra det demokratiske underskud er det meget at glæde sig over som EU-land. Ikke mindst har EU i høj grad bidraget til at stimulere den positive udvikling, der blev påbegyndt med det tyske Wirtschaftswunder i halvtredserne og tresserne. Hele Vesteuropa kom ind i en opsvingsperiode med voksende beskæftigelse og velstandsstigning for alle befolkningsgrupper. Uden det indre marked i EU havde det næppe været muligt at skabe den smidige samordning af handel, færdsel og tekniske standarder, der i høj grad udgør fundamentet under velstanden i medlemsstaterne. EU fungerer således godt på det kommercielle område, men ligger i ruiner politisk, hvilket kræver en ny struktur på samarbejdet. I 2015 fremlagde Tyskland og Frankrig en plan for et nyt EU i to hastigheder. En kerne af villige EU-stater skulle indgå i en politisk føderation efter amerikansk forbillede med et parlament i to kamre og en stærk, eksekutiv præsident. EU-forbundsregeringen får ansvaret for udenrigspolitik, forsvarspolitik, penge- og finanspolitik og flere andre centrale områder. De EU-lande, der ikke ønsker at være med i det politiske samarbejde forbliver i det indre marked sammen med føderationen. Planerne er dog ikke kommet videre, fordi tyskerne har betinget sig, at Frankrig sanerer sin lasede økonomi, hvad der som bekendt ikke er lykkedes.

Når unionens politiske arbejde ligger og hugger i brændingen, er det også fordi EU plages af tre modsat rettede bevægelser: EU-kommissionen arbejder dag og nat på at kapre unionens finanspolitik, forsvarspolitik og asylpolitik. Samtidig ser vi en regionaliseringsbølge, der trækker magten væk fra Bruxelles og de nationale parlamenter og ud i hjemstavnsområderne. Denne bølge omfatter Skotland, Belgien, Catalonien, Baskerlandet, Korsika og Lombardiet-Veneto. Endelig er en ny politisk og kulturel akse under dannelse med Bayern, Østrig, Ungarn, Tjekkiet, Slovakiet og Polen. Disse brydninger skal og vil ændre EU's

politiske og organisatoriske struktur i de kommende årtier, hvis vi skal undgå det totale og uoprettelige sammenbrud. Fremtidens EU skal være et stærkt og dynamisk samfund, økonomisk, militært, politisk og demokratisk. Alle ansvarlige kræfter bør støtte det tysk- franske forslag om dannelsen af en europæisk føderativ stat for de villige medlemslande og en europæisk markedsplads for de EU-stater, der ikke ønsker at være en del af den politiske union. EU-føderationen ville fjerne det demokratiske underskud i den nuværende struktur og give os alle en frisk start på fremtidens Europa.